

OBSAH

ZOZNAM ILUSTRÁCIÍ, TABULIEK A RÁMČEKOV	6
ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK.....	7
PREDHOVOR.....	11
ÚVOD	12
1 OZBROJENÉ KONFLIKTY A VOJNY	13
1.1 Ozbrojené konflikty a vojny ako súčasť svetového politického systému po skončení studenej vojny.....	13
1.2 Základné pojmy súvisiace s problematikou ozbrojených konfliktov a vojen	17
1.3 Systematika (klasifikácia a typológia) ozbrojených konfliktov a vojen	25
1.4 Sociálne a etické aspekty ozbrojených konfliktov a vojen	34
1.4.1 <i>Znovuobjavovanie komplementárnosti v súčasnom svete .....</i>	36
1.4.2 <i>Kultúra a jej prínos k prevencii ozbrojených konfliktov .....</i>	39
1.5 Predchádzanie vzniku ozbrojených konfliktov a vojen a možnosti riešenia prebiehajúcich konfliktov a vojen	41
2 GEOKONFLIKTOLÓGIA (GEOGRAFIA KONFLIKTOV) – NOVÝ INTERDISCIPLINÁRNY SMER VEDECKÉHO VÝSKUMU	45
2.1 Výskum ozbrojených konfliktov a vojen v spoločenských vedách	45
2.2 Geokonfliktológia (geografia konfliktov) – vymedzenie pojmu, začlenenie do systému vied, predmet a metódy jej výskumu	57
2.3 Geopolitické aspekty ozbrojených konfliktov	60
3 ZDROJE A PRÍČINY VZNIKU OZBROJENÝCH KONFLIKTOV A VOJEN S DÔRAZOM NA PRIESTOROVO-POLITICKÉ (GEOGRAFICKÉ) ASPEKTY.....	67
3.1 Analýza prístupov k vymedzeniu zdrojov a príčin ozbrojených konfliktov a vojen	67
3.2 Historicko-politické aspekty ozbrojených konfliktov a vojen v období studenej vojny.....	73
3.2.1 <i>Vymedzenie etáp studenej vojny a typologizácia konfliktov odohrávajúcich sa vo svete po druhej svetovej vojne .....</i>	73
3.2.2 <i>Prvé konflikty studenej vojny .....</i>	76

3.2.3	<i>Konflikty eskalujúce svetový vývoj v 50. – 60. rokoch 20. storočia</i>	78
3.2.4	<i>Obdobie „uvoľnenia“ svetového vývoja v 70. rokoch 20. storočia</i>	80
3.2.5	<i>Posledné desaťročie studenej vojny – obnovenie napätia a rozpad bipolarity sveta</i>	81
3.3	Politické aspekty vzniku ozbrojených konfliktov a vojen po roku 1990	82
3.3.1	<i>Vymedzenie a typológia politických aspektov vzniku ozbrojených konfliktov a vojen</i>	82
3.3.2	<i>Vývoj politických aspektov vzniku a pretrvávania ozbrojených konfliktov a vojen po roku 1990</i>	84
3.4	Teritórium ako nosná báza zdrojov vzniku ozbrojených konfliktov a vojen	96
3.5	Priestorovo-politické zdroje a príčiny vzniku ozbrojených konfliktov a vojen	106
3.5.1	<i>Demografické faktory ako zdroj vzniku ozbrojených konfliktov a vojen</i>	106
3.5.2	<i>Etnická štruktúra obyvateľstva ako zdroj vzniku ozbrojených konfliktov a vojen</i>	114
3.5.3	<i>Kultúrne a religiózne faktory ako zdroj vzniku ozbrojených konfliktov a vojen</i>	129
3.5.4	<i>Environmentálne faktory ako zdroj vzniku ozbrojených konfliktov a vojen</i>	142
3.5.5	<i>Energetické a surovinové faktory ako zdroj vzniku ozbrojených konfliktov a vojen</i>	158
4	PERSPEKTÍVY VÝVOJA SPOLOČNOSTI. OZBROJENÉ KONFLIKTY AKO SÚČASŤ SPOLOČENSKÉHO VÝVOJA.....	180
4.1	Časopriestorový aspekt pojmu „perspektíva“	180
4.2	Perspektívy spoločnosti z pohľadu uplatňovaných paradigiem	181
4.3	Ozbrojené konflikty v kontexte globalizácie	187
5	KONCEPCIA VYUČOVANIA PREDMETU GEOKONFLIKTOLÓGIA	190
5.1	Cieľ predmetu.....	191
5.2	Výsledky vzdelávania.....	191
5.3	Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností.....	192
5.4	Podmienky na absolvovanie predmetu.....	192
5.5	Stručná osnova predmetu	192
5.6	Odporúčaná literatúra	193

6	PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE VYBRANÝCH KONFLIKTOV	194
6.1	Etnicko-politický konflikt v Kosove	194
6.1.1	<i>Historické súvislosti vzniku konfliktu</i>	194
6.1.2	<i>Vývoj konfliktu</i>	195
6.1.3	<i>Pokusy o riešenie konfliktu a zahraničné sprostredkovanie riešenia konfliktu</i>	200
6.1.4	<i>Súčasná situácia v Kosove</i>	203
6.2	Cyprus na rázcestí dvoch identít	207
6.2.1	<i>Historické súvislosti vzniku konfliktu</i>	207
6.2.2	<i>Vývoj konfliktu</i>	209
6.2.3	<i>Príčiny konfliktu</i>	210
6.2.4	<i>Pokusy o zahraničné sprostredkovanie riešenia konfliktu</i>	212
6.2.5	<i>Súčasná situácia na Cypre</i>	213
6.2.6	<i>Perspektívy vývoja konfliktu</i>	214
	LITERATÚRA	216